

El pati de les escoles, espai i temps d'oportunitats educatives

11 de març 2025

Imma Marín

Fundadora i presidenta de Marinva

Presidenta d'IPA Spain, *International Play Association*

www.immamarin.com | [@immamarin](https://www.instagram.com/immamarin)

Punt de partida

+525

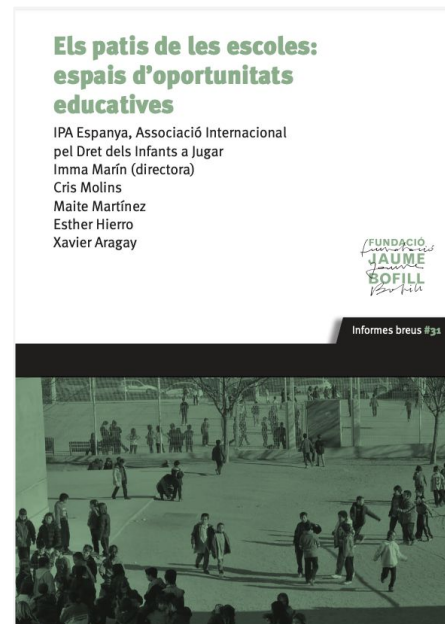
hores d'**oportunitats educatives**

+1.575

hores si sumem el pati del migdia

La realitat dels patis com espais educatius

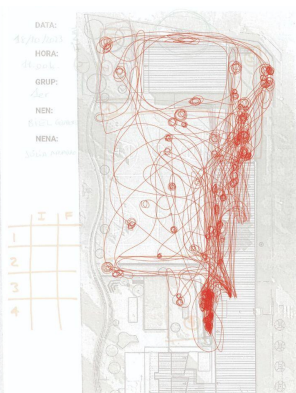
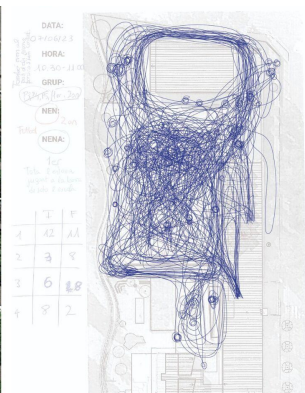
- **Predomini** absolut el **futbol** per sobre de qualsevol altre activitat.
- **Regulació** bàsicament fonamentada en **prohibicions** de tota mena.
- **Gestió reactiva dels conflictes.**
- **Invisibilitat de les noies.**
- **Poca experiència** del pati **com a recurs educatiu** vinculat al currículum.
- **Poques propostes i estratègies adreçades a enriquir el repertori** lúdic dels infants i a facilitar la imaginació i creativitat.

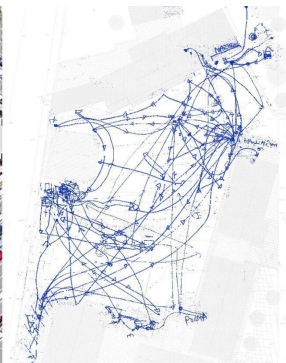
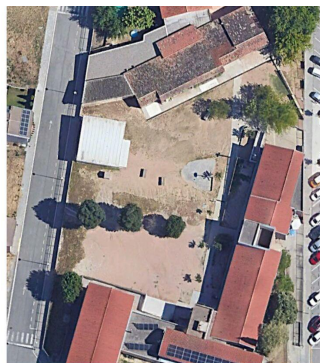
—Fundació Jaume Bofill, 2010

Observació de 500 hores anuals al pati escolar

Aquests gràfics mostren **patrons de moviment** de nens i nenes d'un col·legi espanyol, **realitzats a mà**. Els nois ocupen el centre, **les noies els marges**.
L'urbanisme i el disseny també eduquen.
renaturalitzar, transformar i regular usos.

Quin és **el paper** del pati a l'escola?

- 1. Essencial per al **desenvolupament** de la capacitat de jugar
- 1. Facilitador de **recursos** per a l'aprenentatge
- 1. Festiu per a la celebració i la **convivència**

Declaració de principis!

EL PATI

Espai i temps de **joc** per
excel·lència

EL JOC

Eina d'**aprenentatge** per
excel·lència

Juguem amb els records...?

Però de què parlem quan parlem de joc?

El joc és...

TRANSGRESSIÓ
COL·LABORACIÓ
SALUT
repte acció
regles imaginació
LLIBERTAT competició procés incertesa
intranscència GRATUITAT estímul
empatia cooperació ingeni creativitat
COMUNICACIÓ aprenentatge SERIETAT ENGINY
TOLERÀNCIA esforç improductivitat MOTIVACIÓ estímul
curiositat PLAER ficció diversió
vincle pensament socialització actitud propòsit

El dret a jugar

«Por juego infantil se entiende todo comportamiento, actividad o proceso iniciado, controlado y estructurado por los propios niños; tiene lugar dondequiera y cuando quiera que se dé la oportunidad. Las personas que cuidan a los niños pueden contribuir a crear entornos propicios al juego, pero el juego mismo es voluntario, obedece a una motivación intrínseca y es un fin en sí mismo, no un medio para alcanzar un fin.

Aunque el juego se considera con frecuencia un elemento no esencial, **el Comité reafirma que es una dimensión fundamental y vital** del placer de la infancia, así como **un componente indispensable del desarrollo** físico, social, cognitivo, emocional y espiritual.»

Observación 17 (2013) sobre el derecho al juego. Artículo 31 – ONU

Tornem al **pati!**

EL PATI

Espai i temps de **joc** per
excel·lència

EL JOC

Eina d'**aprenentatge** per
excel·lència

Extensió de l'espai aula

1. Descans i relaxació psíquica i emocional entre tasca i tasca
2. Desenvolupament d'habilitats psicomotrius, imaginació, estratègies, ...
3. Relació i convivència d'alta intensitat entre iguals
4. Experimentació, descoberta, anàlisi de l'entorn
5. Posada en pràctica espontània de valors i actituds

Extensió de l'espai aula

Aprenentatges transversals

- Creativitat
- Descoberta, exploració
- Convivència, empatia
- Presa de decisions
- Resolució de conflictes
- Gestió emocional
- Autonomia i iniciativa

Aprenentatges competencials i curriculars

- Matemàtics
- Esquemes motors
- Medi natural i treballs científics
- Comunicació i llenguatge
- Art i cultura

Les 5 dimensions d'un pati excel·lent

El pati com
**espai lúdic
exterior
d'aprenenta
tge**

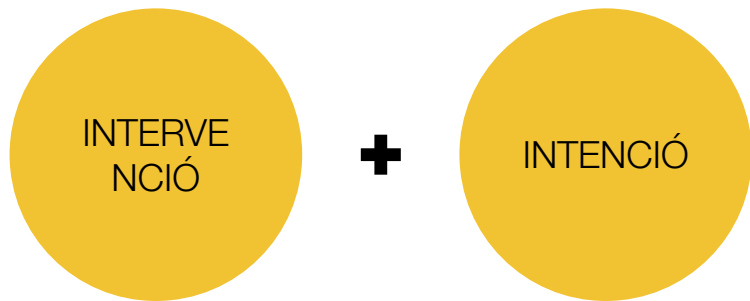
Els **infants** són
i se senten
lliures per
decidir el que
fan, amb qui i
com ho fan

Els equips
educatius són
facilitadors
del joc i
aprenentatge

La **morfologia**
de l'espai
facilita i
promou el joc i
l'aprenentatge
dels infants

Les **famílies**
valoren i es
fan seu
l'espai de joc

Què volem **que passi** al pati?

Del pati com a trencament de l'activitat acadèmica
al pati com **escenari d'intervenció** i **enriquiment educatiu**

**CAL UN CANVI DE MIRADA QUE COL·LOQUI
EL PATI DINS EL PROCÈS D'ENSENYAR I APRENDRE**

El canvi morfològic és necessari **però insuficient**

Punts claus per a la proposta de transformació

ASPECTES MORFOLÒGICS

Són el camí d'accés al canvi

PROJECTES D'INTERVENCIÓ

El pati i el joc integrats en el PEC com a recurs educatiu de primer ordre

NORMATIVES

Afavoridores del desenvolupament de la capacitat lúdica

COMPLICITAT DE LES FAMÍLIES

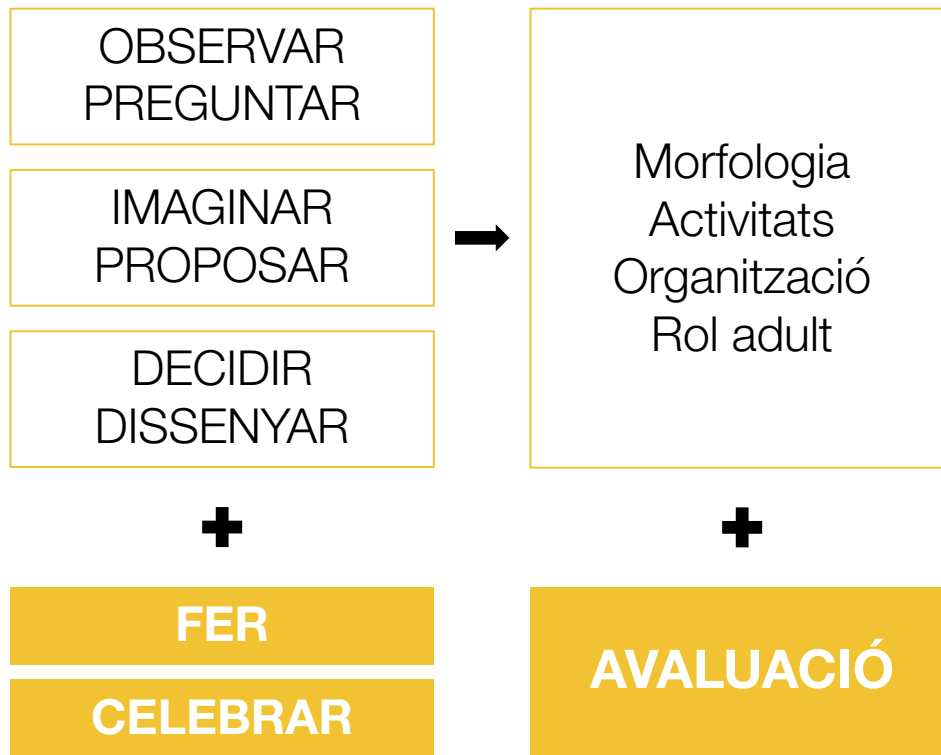
Les famílies són participants de la proposta i procés de transformació

En resum... què hem d'assegurar?

Implicació de **tota la comunitat educativa**: infants, equip docent, educadors de migdia, famílies, administració, entitats, veïns...

Què volem **que passi** al pati?

A group of children are gathered around a large, textured tree trunk in a dense forest. They are touching the bark of the tree. The children are wearing various clothing, including a red hoodie, a green shirt, and a patterned shirt. The forest floor is covered in green foliage and fallen leaves. The text "I tu... què vols **que passi** al **pati de l'escola?**" is overlaid on the image.

I tu... què vols **que passi**
al **pati de l'escola?**

Sense amor i jocs
res és agradable.

—Horaci

Moltes gràcies... i a jugar!

Imma Marín

Fundadora i presidenta de Marinva
Presidenta d'IPA Spain, *International Play Association*

www.immamarin.com | [@immamarin](https://www.instagram.com/immamarin)